ซ่อมบำรุงรักษาบ้านด้วยตนเอง

เจริญ เสาวภาณี

ซ่อมบำรุงรักษาบ้านด้วยตนเอง

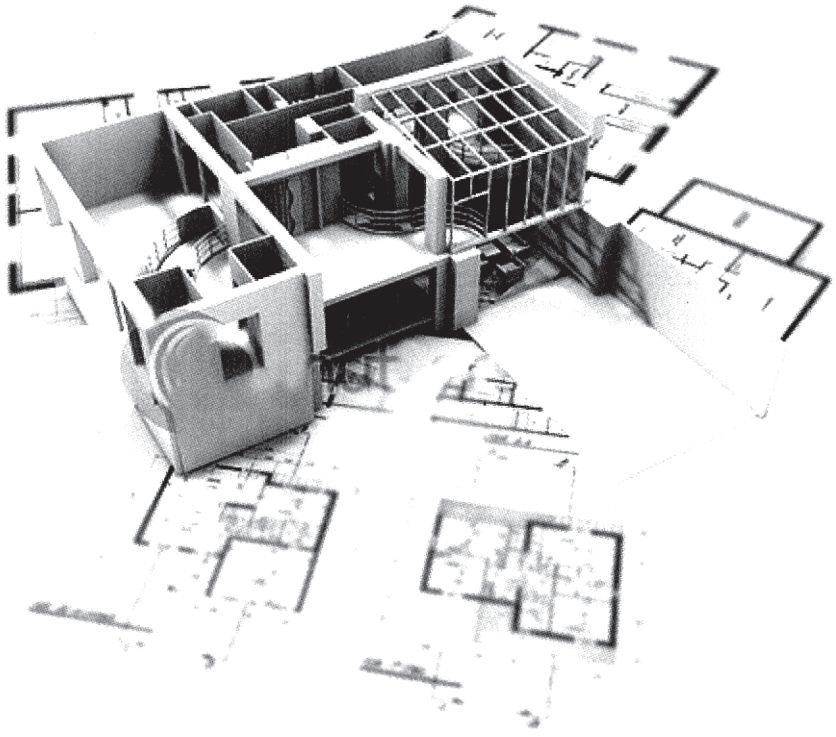

โดย... เจริญ เสาวภาณี

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด
SKYBOOK COMPANY LIMITED
515/276-8 ถ.รัชดิพ-ปทุมธานี ต.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130
โทร. 0-2958-1125-7, 0-2567-5119 โทรสาร. 0-2567-5105
e-mail: sales@skybook.co.th

www.skybook.co.th

คำนำ

บ้าน เป็นที่พักอาศัย เป็นวิมานของเรา ข้อมูลทางสถิติพบว่ากว่าที่คนเราจะได้เป็นเจ้าของบ้านพักอาศัยที่สวยงามน่าอยู่ มีคุณภาพดี ตรงใจ ได้มาตรฐาน มีขนาดพื้นที่บ้านที่สัมพันธ์กับขนาดของที่ดินปลูกสร้างและจำนวนชั้นเหมาะสมกับจำนวนสมาชิกครอบครัว ต้องใช้เวลานานประมาณเกือบครึ่งชีวิต เมื่อกาลเวลาผ่านไปบ้านย่อมมีการเจ็บป่วยเหมือนชีวิตคน ที่ต้องพึ่งหมอในการรักษาพยาบาลเมื่อถึงเวลา แตกต่างกันตรงที่บ้านไม่สามารถพูดได้ แต่สามารถแสดงอาการออกมาให้เห็นได้ เจ้าของบ้านหรือสมาชิกทุกคนต้องรู้ตระหนักในการช่วยกันดูแลรักษา ค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนประกอบต่าง ๆ ของบ้าน เพื่อแก้ไขซ่อมแซม และปรับปรุงเบื้องต้นด้วยตนเองในระดับหนึ่ง ก่อนที่จะไปไปพึ่งช่างมืออาชีพข้างนอกที่ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

หนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนเรียบเรียงจากประสบการณ์อาชีพรับราชการครู สถาปนิกออกแบบ ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง เขียนแบบ ค้นคว้าด้วยตนเอง สังเกต พูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน และสอบถามจากผู้ที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในแต่ละสาขา ได้รวบรวมปัญหาที่อยู่ใกล้ตัวมากที่สุด พบเห็นเป็นประจำ จึงเป็นหนังสือที่เหมาะสำหรับผู้สนใจทั่วไป สามารถนำไปใช้เป็นคู่มือช่วยแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี

การจัดทำหนังสือเล่มนี้ สามารถสำเร็จได้ด้วยดีนั้น ผู้เขียนได้รับความอนุเคราะห์จากเพื่อนครูในแผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคลำพูนเป็นผู้ให้ข้อมูลและเป็นที่ปรึกษา ดังรายนามต่อไปนี้

1. นายวิทยา แซ่ตง ที่ปรึกษางานระบบท่อและสุขภัณฑ์
2. นายคมกฤษ แพทย์รัตน์ ที่ปรึกษางานระบบไฟฟ้า
3. นายเชี่ยววิช ภูมิคำ ช่วยเขียนภาพประกอบ (วิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง จ.เชียงใหม่)

ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ที่มีรายนามข้างต้นเป็นอย่างสูง ที่ช่วยให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จด้วยดี

(นายเจริญ เสาวภาณี)
ครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3)

สารบัญ

ปัญหาเกี่ยวกับพื้นห้อง 8

- ปัญหาเกี่ยวกับพื้นไม้ปาร์เก้แก้ไขได้อย่างไร ? 10
- ปัญหาเกี่ยวกับกระเบื้องเคลือบ แผ่นหินเทียม หินทราย หินแกรนิต และหินอ่อนแก้ไขอย่างไร ? 15
- ปัญหาเกี่ยวกับพื้นหินขัดและพื้นทรายล้างแก้ไขอย่างไร ? 19
- เลือกขนาดแผ่นกระเบื้องปูพื้น ปูผนังให้เหมาะสมกับพื้นที่ห้องทำอย่างไร ? 23
- ปูพื้นหินแกรนิตในส่วนใดบ้าง ? 24
- พื้นไม้สังเคราะห์เป็นอย่างไร ? 24
- พื้นกระเบื้องยางเป็นอย่างไร ? 25
- พื้นบล็อกปูถนนและทางเดินทรุดเป็นแอ่งแก้ไขอย่างไร ? 28
- ค่าแรงปูกระเบื้องและวัสดุแผ่นสำเร็จรูปอื่น ๆ จ้างกันอย่างไร ? 30

ปัญหาเกี่ยวกับงานสี 32

- สีแบ่งออกเป็นกี่ชนิด ? 34
- ทาสีได้กี่วิธี ? 35
- ขจัดสีเก่าทำอย่างไร ? 37
- ปัญหาสีลอกเกิดจากอะไร ? 38
- ปัญหาสีตีนผนังหลุดลอกแก้ไขได้อย่างไร ? 39
- ทาสีใหม่ทับสีเดิมได้ทันทีหรือไม่ ? 39
- ก่อนทาสีทับสีเดิมต้องเตรียมพื้นผิวอย่างไร ? 40

- ค่าแรงทาสี จ้างกันอย่างไร ? 41
- ต้องการทาสีบ้าน 2 ชั้น แยกเป็น 2 สี จะทำอย่างไร ? 42
- เก็บสีเหลือใช้ต้องทำอย่างไร ? 43
- วิธีทำความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์หลังเลิกใช้งาน 44

ปัญหาเกี่ยวกับคอห่าน สุขภัณฑ์ 48

- ปัญหาที่เกิดขึ้นกับคอห่าน อ่างล้างมือ และโถปัสสาวะ 50
- ถอดล้างคอห่านรูปทรงกระบอกทำอย่างไร ? 52
- ถอดล้างคอห่านรูปตัวพีและรูปตัวเอสทำอย่างไร ? 53
- ปัญหาคอห่านที่หล่อเป็นชิ้นเดียวกับสุขภัณฑ์อุดตันจะทำอย่างไร ? 54
- ปัญหาคอห่านรูน้ำทิ้งที่พื้นหรือถ้วยดักกลิ่นอุดตันแก้ไขอย่างไร ? 56

ปัญหาเกี่ยวกับท่อประปาและท่อน้ำทิ้ง 60

- ท่อประปาแบ่งออกเป็นกี่ชนิด ? 62
- ท่อประปาแตกในผนังจากการเจาะสว่าน แก้ไขอย่างไร ? 62
- ปัญหาท่อน้ำประปาแตกรั่วใต้คานคอดิน แก้ไขอย่างไร ? 65
- สงสัยท่อน้ำประปาแตกหรือรั่วใต้ดินจะทราบได้อย่างไร ? 66
- ต้องการต่อท่ออากาศเข้ากับท่อส้วม จะทำอย่างไร ? 67
- ท่อน้ำทิ้งเอียงลาด 1 : 200 และท่อส้วมเอียงลาด 1 : 50 วัดระยะอย่างไร ? 69

ปัญหาเกี่ยวกับโถส้วมและบ่อส้วม 71

- โถส้วมแบ่งออกเป็นกี่ชนิด ? 73
- บ่อส้วมแบ่งออกเป็นกี่ชนิด ? 75
- ปัญหาโถส้วมราดน้ำไม่ลงหรือลงช้า แก้ไขได้อย่างไร ? 77
- ต้องการเปลี่ยนชนิดโถส้วม ทำอย่างไร ? 80
- ขจัดคราบสกปรกหินปูนคอห่านโถส้วมได้อย่างไร ? 83

ก๊อกน้ำ ประตูน้ำ และอุปกรณ์ล้างชำระ 86

- ปัญหาเกี่ยวกับก๊อกน้ำมีอะไรบ้าง ? 88
- ประตูน้ำ คืออะไร ? 96
- อุปกรณ์ล้างชำระ คืออะไร ? 98

ปัญหาเกี่ยวกับหลังคาและฝ้าเพดาน 107

- ปัญหาการรั่วซึมเนื่องจากกระเบื้องแตกร้าวแก้ไขอย่างไร ? 109
- ปัญหาการรั่วซึมของรางน้ำบริเวณตะเข้รางแก้ไขอย่างไร ? 110
- ปัญหาการรั่วซึมเนื่องจากเทคนิคก่อสร้าง 110
- ระยะทับซ้อนกระเบื้องน้อย 114
- มุงกระเบื้องไม่ตรงตามหลักวิชาการ 115
- การรั่วซึมจากการเลือกระบบการก่อสร้าง 117
- เทคนิคการติดตั้งแปหลังคากระเบื้องคอนกรีต 117
- หน้าตัดเหล็กรูปพรรณโครงหลังคาอ่านกันอย่างไร ? 119
- ปัญหาเกี่ยวกับฝ้าเพดาน 120

ปัญหาเกี่ยวกับไฟฟ้า 129

- ระบบไฟฟ้าในบ้าน 131
- อุปกรณ์ตัดกระแสไฟฟ้า คืออะไร ? 131
- ปัญหาเกี่ยวกับหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ 134
- เปลี่ยนปลั๊กไฟฟ้า 138
- ถอดทำความสะอาดใบพัดลม 139
- ถอดทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศเครื่องปรับอากาศ 141
- การตรวจสอบกระแสไฟฟ้ารั่ว 143
- ต้องการติดเครื่องปรับอากาศจะใช้จำนวนกี่บีทียูประมาณการอย่างไร ? 144
- ติดตั้งสายล่อฟ้าต้องสูงกว่าเสาอากาศทีวี 145
- ค่าแรงติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า 146

ปัญหาเกี่ยวกับประตูและหน้าต่าง 148

- ส่วนประกอบประตู หน้าต่าง 150
- ปัญหาที่เกิดกับบานประตูและบานหน้าต่างไม้ 152
- การติดตั้งบานพับธรรมดาที่ถูกวิธี 159
- ปัญหากุญแจลูกบิดประตูหลวม แก้ไขได้อย่างไร ? 160
- ปัญหาปิดประตูและหน้าต่างลงกลอนไม่ได้ แก้ไขได้อย่างไร ? 162
- ปัญหาหน้าต่างและประตูบานเลื่อนเปิด-ปิดยาก (ฝืด) แก้ไขได้อย่างไร ? 162
- การเปลี่ยนกระจกบานเกล็ดหน้าต่าง 163
- ปัญหาหน้าต่างบานเกล็ดปรับมุมหมุนเปิดไม่ได้ 165
- การทำความสะอาดบานมุ้งลวด 166
- ปัญหาประตูรั้วเลื่อนเปิด-ปิดยาก (ฝืด) แก้ไขได้อย่างไร ? 169

ปัญหาเกี่ยวกับปลวก 172

- ปลวกแบ่งออกเป็นกี่ประเภท ? 174
- มีวิธีป้องกันและกำจัดปลวกได้อย่างไร ? 174
- วิธีการเคลือบน้ำยารักษาเนื้อไม้ทำอย่างไร ? 177

ภาคผนวก 179

- รวมแบบทดสอบ 180

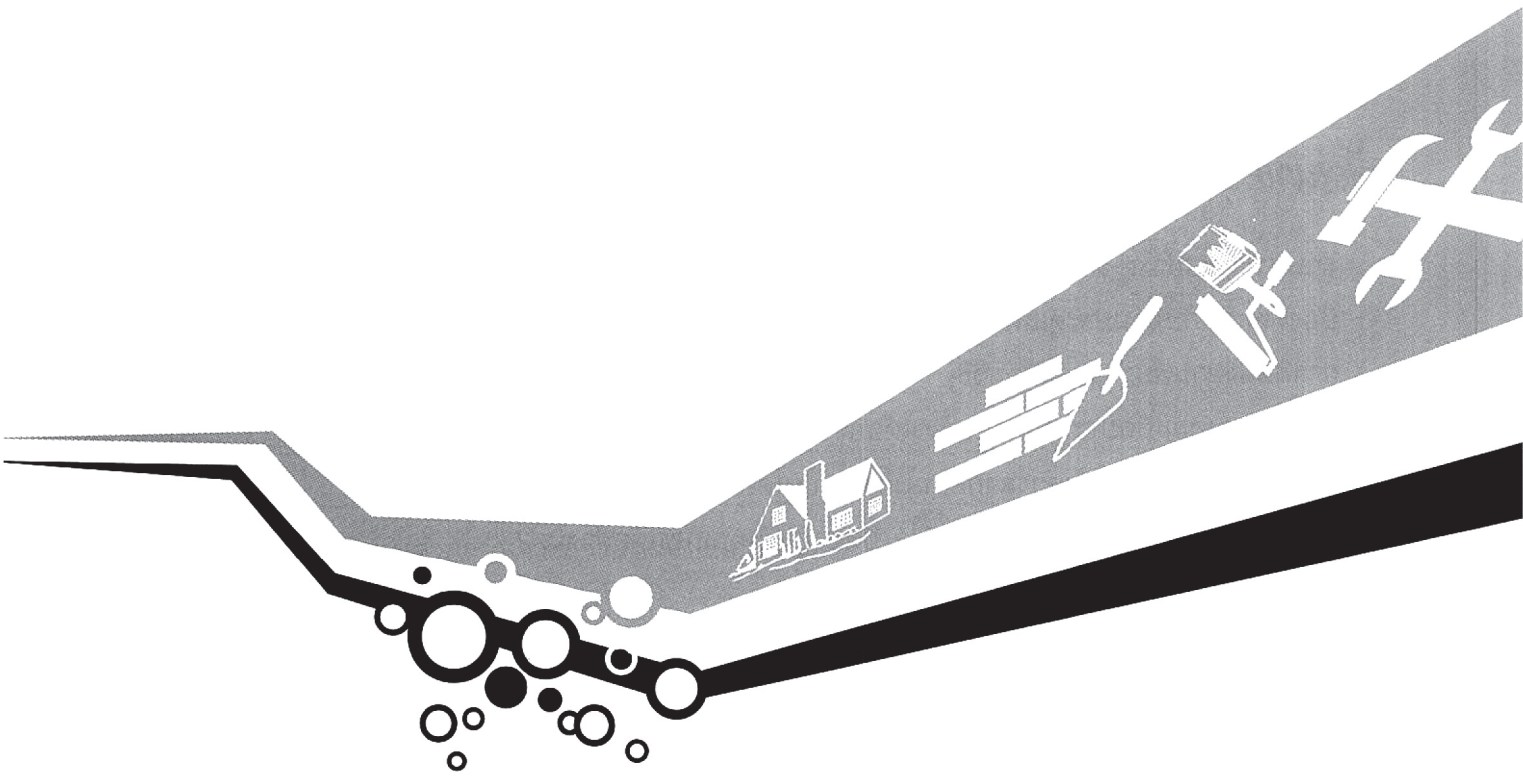

...ปัญหาเกี่ยวกับพื้นห้อง

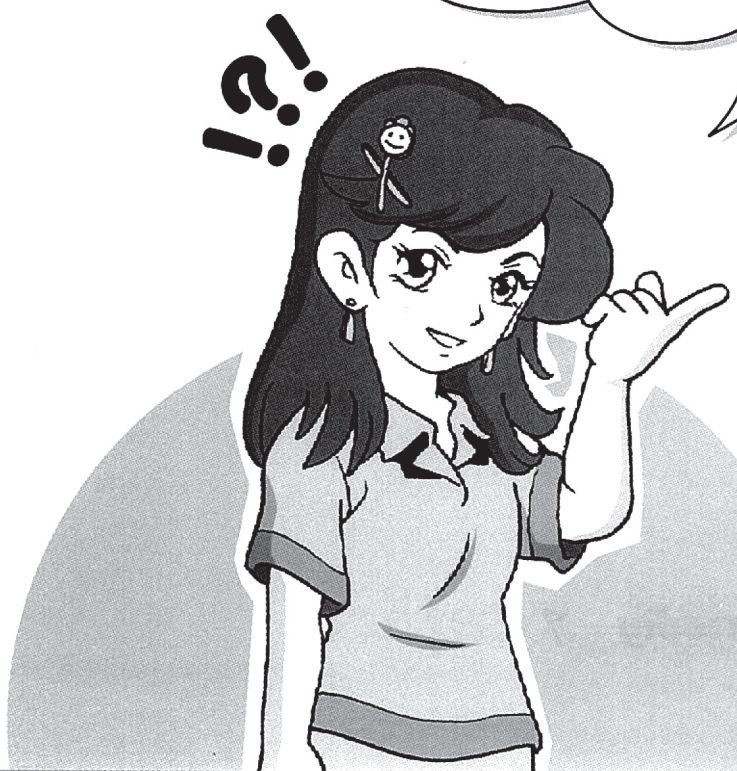

“พื้น”

พื้น เป็นโครงสร้างอาคารส่วนใช้สอยที่ใช้งานหนักมากที่สุดทั้งในบ้านและนอกบ้าน ต้องรับน้ำหนักบรรทุกโดยตรง ได้แก่ คน สัตว์ และสิ่งของ กรณีของพื้นกลางแจ้งยังต้องทนทานต่อการกระทำของธรรมชาติ เช่น แสงแดด ฝน พายุ หิมะ ตะไคร่น้ำ คราบสกปรก และฝุ่นละออง เป็นต้น

ปัญหาเกี่ยวกับพื้นไม้ปาร์เก้ แก้ไขได้อย่างไร ?

ไม้ปาร์เก้ เป็นไม้แผ่นบางชิ้นขนาดเล็กนำมาเรียงต่อ ๆ กันหลายรูปแบบ ยึดติดพื้นด้วยกาวลาเท็กซ์ เหมาะสำหรับปูพื้นคอนกรีตภายในอาคารที่ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ การปูไม้ปาร์เก้ต้องปูบนพื้นคอนกรีตที่ปรับระดับและขัดมัน จะใช้ปูบนตงไม่ได้ ถ้าปูบนพื้นซีเมนต์ขัดหยาบจะทำให้เกิดโพรงอากาศ การยึดเกาะกาวจะไม่แนบสนิท (ใช้เหรียญ 5 หรือเหรียญ 10 เคาะฟังเสียงที่แตกต่างกันได้)

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับพื้นไม้ปาร์เก้ มีดังนี้

1. ไม้ปาร์เก้หลุดร่อนทั้งผืน จะเกิดขึ้นกับพื้นคอนกรีตแบบวางบนดิน สาเหตุเกิดจากไม่ได้ทำกันซึมขณะเทพื้นคอนกรีต ความชื้นจากดินซึมผ่านขึ้นมา ทำให้กาวยึดเสื่อมสภาพ ดังรูปที่ 1

การแก้ไข

รื้อปาร์เก้ออกทั้งหมด แล้วเปลี่ยนใหม่เป็นวัสดุที่ทนต่อความชื้นประเภท กระเบื้องเคลือบ หินอ่อน และหินแกรนิต เป็นต้น

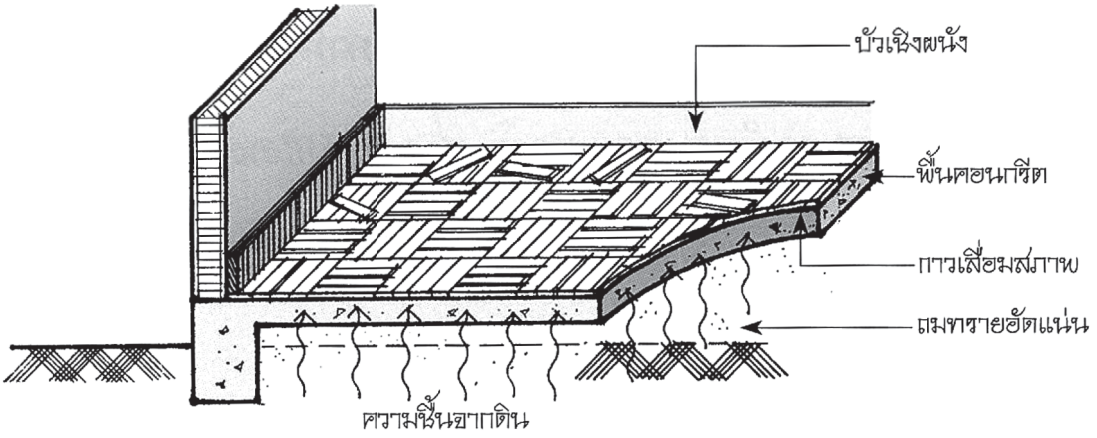

รูปที่ 1 *แสดงพื้นไม้ปาร์เก้หลุดร่อนทั้งผืน*

2. การหลุดร่อนลักษณะระเบิดดันกันออกมาบริเวณกึ่งกลางพื้นห้อง สาเหตุเกิดจากพื้นคอนกรีตเดิมทรุดตัวเป็นรูปแอ่งกระทะ เป็นความบกพร่องด้านโครงสร้าง เนื่องจากเป็นดินถมใหม่ การบดอัดดินใต้พื้นไม่แน่นดีพอ ทำให้พื้นทรุดตัว ต้องปรึกษาวิศวกร ดังรูปที่ 2

การแก้ไข

ทุบพื้นเดิมทิ้งแล้วจึงเทคอนกรีต ทำระบบกันซึมใหม่

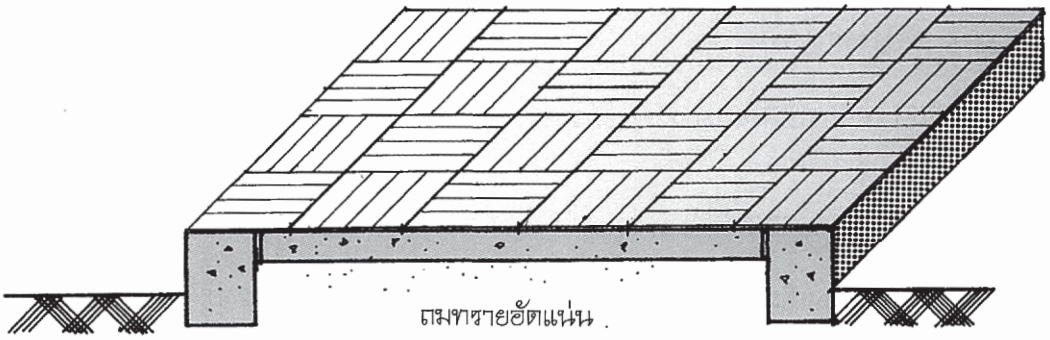

ก. *พื้นคอนกรีตปกติ*

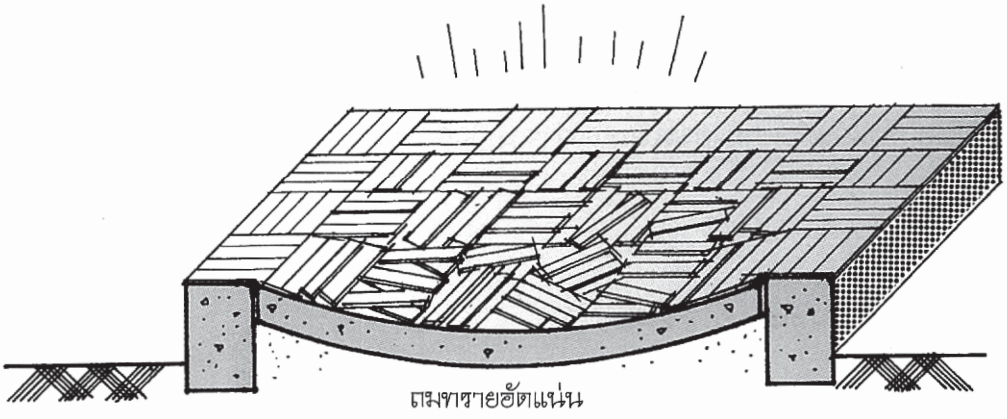

ข. *พื้นคอนกรีตที่ทรุดตัว*

รูปที่ 2 *แสดงพื้นไม้ปาร์เก้ระเบิดกึ่งกลางห้อง*

3. ปาร์เก้หลุดเป็นบางแผ่น สาเหตุเนื่องจากอายุการใช้งานและการทากาวยึดปาร์เก้ไม่ทั่วถึง

การแก้ไข

ติดปาร์เก้เข้าไปใหม่

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

กาวลาเท็กซ์ เกรียงโป๊สี และกระดาษทราย

ขั้นตอนการทำงาน

1. ขจัดเอากาวของเดิมที่พื้นและไม้ปาร์เก้ (ของเดิม) ด้วยกระดาษทราย
2. ปัดฝุ่นทำความสะอาดแล้วทากาวลาเท็กซ์พื้นให้ทั่วด้วยเกรียงโป๊ ทาให้เต็มพื้นที่ที่ต้องการปู
3. นำแผ่นไม้ปาร์เก้มาปูทับ ใช้มือกดเข้าที่ให้สนิท
4. สุดท้ายทำความสะอาดกาวที่เลอะออกให้หมด หาวัสดุที่มีน้ำหนักมากดทับ ทำความสะอาดเครื่องมือ และเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย รอจนกาวแห้งสนิท ดังรูปที่ 3

ข้อควรระวัง

ถ้าไม่ขูดกาวของเดิมออก แผ่นปาร์เก้ที่ปูใหม่จะไม่เรียบเสมอกับแผ่นข้างเคียง และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การปูแผ่นที่ชิดผนังควรเว้นช่องว่าง 5 มิลลิเมตร เผื่อการขยายตัว

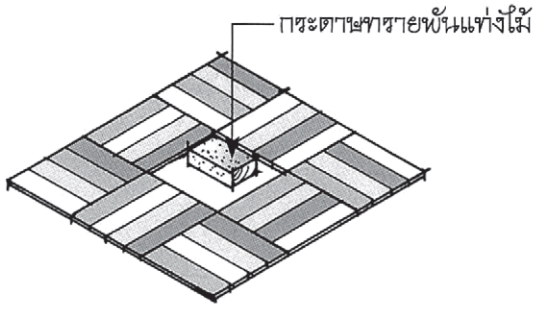

ก. ขั้นตอนที่ 1

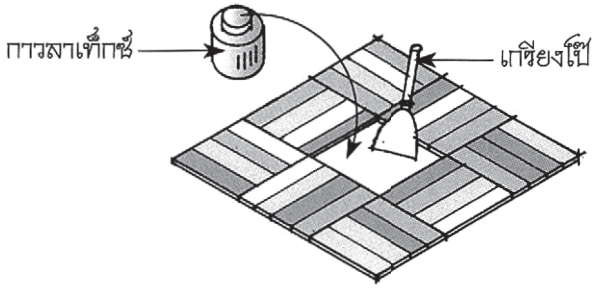

ข. ขั้นตอนที่ 2

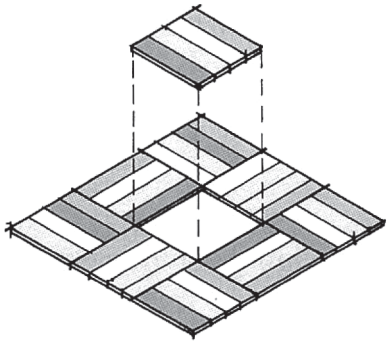

ค. ขั้นตอนที่ 3

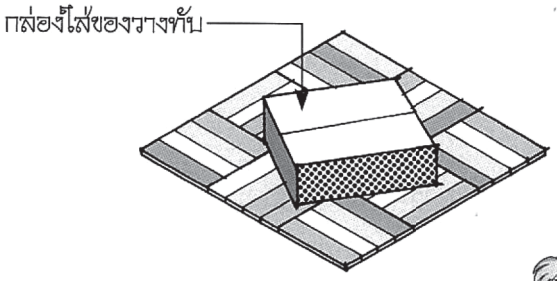

ง. ขั้นตอนสุดท้าย

รูปที่ 3 *แสดงขั้นตอนการซ่อมพื้นไม้ปาร์เก้*

4. การเคลือบเงาพื้นไม้ปาร์เก้ พื้นไม้ปาร์เก้ที่ผ่านการใช้งาน มักมีรอยขีดข่วน รอยบุบ รอยเปื้อน คราบสกปรก น้ำมันเคลือบเงาสีขุ่นมัว สีลอก และในบางแห่งมีฝ้าเกิดขึ้น

การแก้ไข

กระทำได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่หนึ่ง ขัดผิวหน้าน้ำมันเคลือบเงาเดิมออกให้หมด (ทะลุเห็นเนื้อไม้) มีขั้นตอนเหมือนการเริ่มต้นใหม่ในครั้งแรก งานที่ได้จะมีคุณภาพดีมาก แต่เป็นการลงทุนที่สูง และสามารถทำให้ความหนาไม้ปาร์เก้ลดลงเนื่องจากการขัดกระดาษทราย

วิธีที่สอง ซ่อมด้วยตนเอง ให้ขัดผิวหน้าน้ำมันเคลือบเงาเดิมออกบาง ๆ (ไม่ทะลุถึงเนื้อไม้) อาศัยเป็นสีรองพื้นแล้วจึงทาทับด้วยน้ำมันเคลือบเงาอีก 2 ชั้น

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

เครื่องขัดกระดาษทรายชนิดละเอียด แปรงขนอ่อน น้ำมันเคลือบเงาโพลียูรีเทน น้ำมันทินเนอร์ ถุงมือยาง และหน้ากากป้องกันไอพิษ

ขั้นตอนการทำงาน

1. ทำความสะอาดพื้นที่ที่ต้องการ
2. เครื่องขัดกระดาษทรายละเอียด ขัดผิวพื้นเดิมให้ทั่วบาง ๆ เพื่อเปิดพื้นผิวให้ด้าน
3. ใช้ผ้าสะอาดเช็ดทำความสะอาด หรือใช้เครื่องดูดฝุ่น
4. ทาน้ำมันเคลือบเงาทับ 2 ชั้น การทาแต่ละครั้งต้องรอให้ชั้นเดิมแห้งสนิท

5. สุดท้ายทำความสะอาดเครื่องมือ และเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย รอให้งานแห้งสนิทจึงจะใช้งานได้ตามปกติ ดังรูปที่ 4

ข้อควรระวัง

1. การทาน้ำมันเคลือบเงาโดยไม่ขัดผิวพื้น จะทำให้น้ำมันที่เคลือบหลุดลอกในภายหลัง
2. ให้ทาน้ำมันเคลือบเงาในตอนกลางวันที่อากาศแจ่มใส
3. กำจัดฟองอากาศที่เกิดขึ้น และขนแปรงหลุด ขณะปฏิบัติงาน
4. ขณะปฏิบัติงานให้สวมถุงมือยางและหน้ากากป้องกันไอพิษจากทินเนอร์

หมายเหตุ

สามารถใช้วิธีเดียวกันนี้กับพื้นไม้เข้าลิ้น พื้นไม้บังใบ หรือพื้นไม้วางบนตงแบบอื่น ๆ มีขั้นตอนการทำงานที่เหมือนกัน

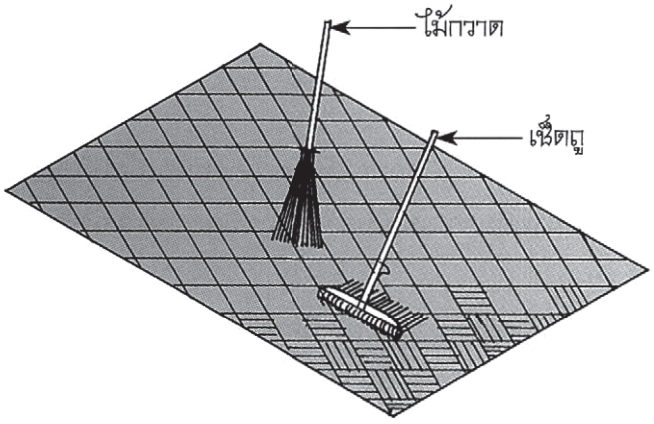

ก. *ทำความสะอาดพื้น*

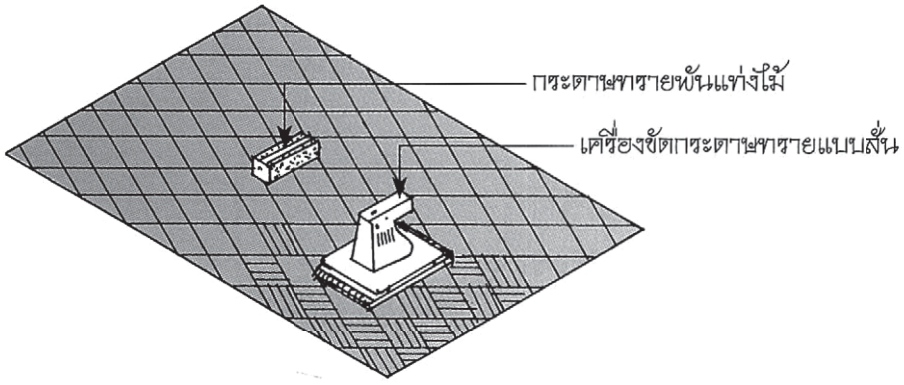

ข. *ขัดผิวด้วยกระดาษทรายชนิดละเอียด*

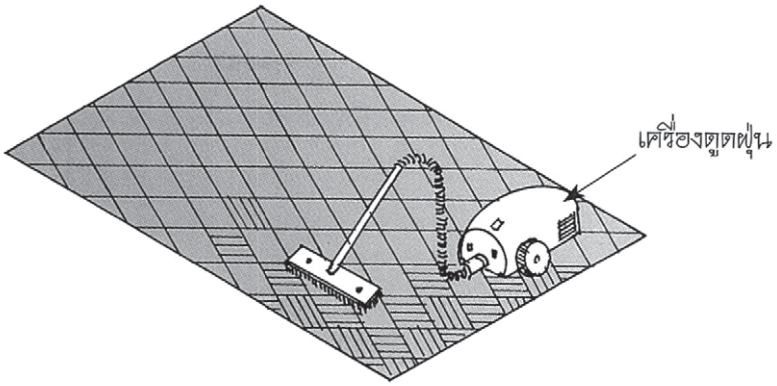

ค. ดูดฝุ่นทำความสะอาด

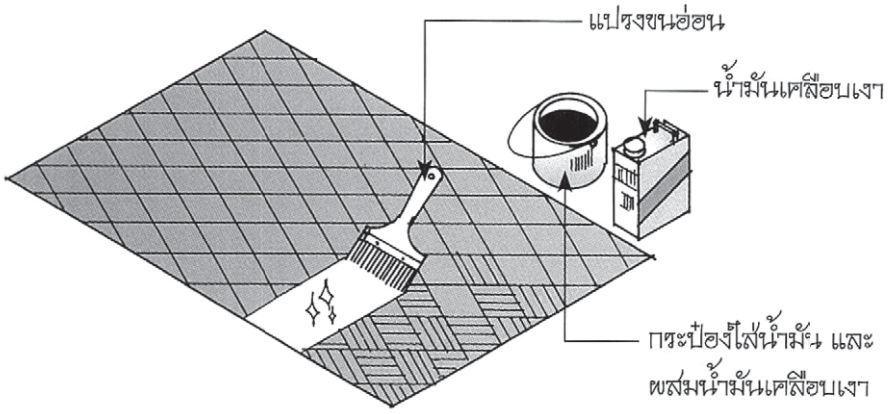

ง. ทาน้ำมันเคลือบเงาทับ 2 ชั้น

รูปที่ 4 *แสดงขั้นตอนการทาน้ำมันเคลือบเงาพื้นไม้ปาร์เก้*

ปัญหาเกี่ยวกับกระเบื้องเคลือบ แผ่นหินเทียม หินทราย หินแกรนิต และหินอ่อน แก้ไขอย่างไร ?

วัสดุแผ่นสำเร็จรูปมีหลายขนาด หลากสี นำมาปูเรียงต่อ ๆ กันยึดติดพื้นด้วยปูนทรายหรือกาวซีเมนต์สำเร็จรูป เหมาะสำหรับปูพื้นคอนกรีตทั้งภายนอก ภายในอาคาร และพื้นห้องน้ำ ให้ปูบนพื้นคอนกรีตที่ปรับระดับและขัดหยาบ

1. แผ่นปูระเบิดดันกันออกมาบริเวณกึ่งกลางห้อง สาเหตุเกิดจากพื้นคอนกรีตทรุดตัวเป็นรูปแอ่งกระทะ เป็นความบกพร่องทางด้านโครงสร้าง เนื่องจากที่ก่อสร้างเป็นดินถมใหม่ การบดอัดดินใต้พื้นไม่แน่นดีพอ ต้องปรึกษาวิศวกร

การแก้ไข

ทุบพื้นคอนกรีตเดิมทิ้งแล้วจึงเทคอนกรีตใหม่ ดังรูปที่ 5

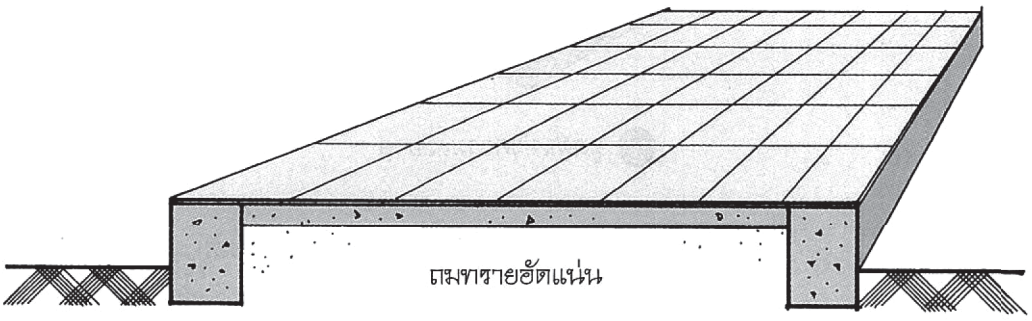

ก. *พื้นคอนกรีตปกติ*

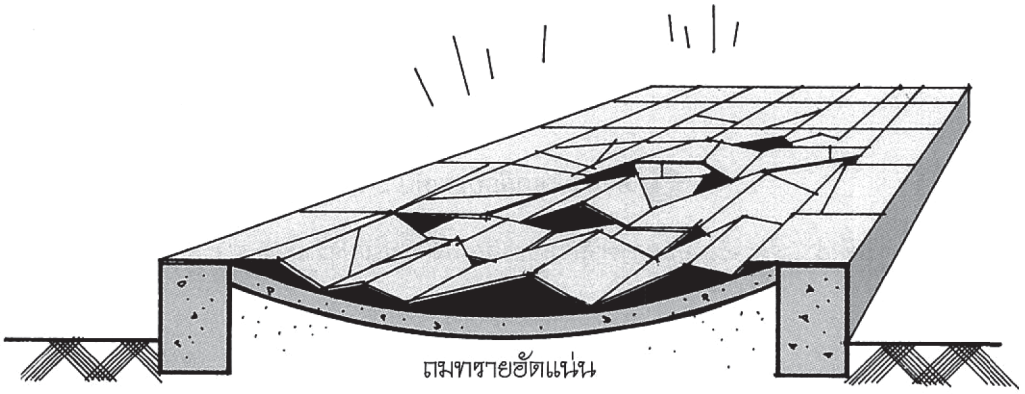

ข. *พื้นคอนกรีตที่ทรุดตัว*

รูปที่ 5 *แสดงพื้นกระเบื้องเคลือบ หินเทียม หินแกรนิต และหินอ่อนระเบิดกึ่งกลางห้อง*

2. มีสีพิดเพี้ยนเป็นบางแห่ง สามารถมองเห็นชัดเจนในส่วนของพื้นที่ปูด้วยหินแกรนิต หินอ่อน และพื้นหินขัด สาเหตุเกิดจากไม่ได้ทำกันซึมขณะเทพื้นคอนกรีต ทำให้ความชื้นจากดินซึมผ่านเข้าไปในเนื้อหิน ไม่สามารถระเหยไปไหนได้ จึงมองเห็นเป็นสีเข้มกว่าส่วนอื่น กรณีดังกล่าวไม่มีผลเสียหายกับวัสดุปูพื้นดังกล่าวแต่อย่างใด

3. การหลุดร่อน หรือแตกร้าวจากการใช้งาน มีลักษณะกะเทาะหลุดเป็นบางจุด หรือแตกร้าว สาเหตุเกิดจากการใช้งาน หรือการปูที่ไม่ถูกวิธี (ปูแบบก้อนซาลาเปา)

การแก้ไข

สกัดแผ่นชำรุดออก แล้วปูแผ่นใหม่

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

เหล็กสกัด ค้อนหงอน เกรียงเหล็ก แปรงปัดฝุ่น เครื่องตัดกระเบื้อง (ใช้กรณีที่ต้องตัดกระเบื้อง) ปูนยาแนวกระเบื้อง และกาวซีเมนต์สำหรับปูกระเบื้อง

ขั้นตอนการทำงาน

1. สกัดเอาปูนทรายของเดิมออกให้หมดจนถึงพื้นเดิม การสกัดให้กระทำด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ มิเช่นนั้นจะทำให้แผ่นกระเบื้องเคลือบหรือหินอ่อนข้างเคียงชำรุดเสียหายได้ง่ายมาก ที่สามารถทำให้งานซ่อมขยายวงกว้างออกไปอีก
2. ปัดฝุ่นออกแล้วพรมน้ำให้ชุ่ม เพื่อช่วยให้การยึดเกาะกับพื้นเดิมดียิ่งขึ้น
3. ฉาบกาวซีเมนต์ที่เตรียมไว้ลงพื้นส่วนที่จะปู กะความหนาให้พอดี และต้องฉาบให้เต็มพื้นที่
4. ปูกระเบื้อง ปรับระดับส่วนที่สูงโดยใช้ด้ามเกรียงเคาะเบา ๆ หลังกระเบื้อง ให้ได้ระดับกับแผ่นข้างเคียง ถ้าสูงกว่าต้องแกะกระเบื้องออก ปาดกาวซีเมนต์ออก ถ้าอยู่ต่ำกว่าต้องฉาบกาวซีเมนต์เพิ่มความหนาจนได้ระดับที่เสมอกันพอดี
5. ยาแนวอุดรอยต่อให้เหมือนของเดิม
6. สุดท้ายทำความสะอาด เอาส่วนที่เลอะออกให้หมด ทำความสะอาดเครื่องมือ เก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย รอให้งานแห้งสนิทก็สามารถใช้งานได้ตามปกติ

การทำความสะอาดพื้นหินอ่อนให้หลีกเลี่ยงน้ำยาเคมีที่มีฤทธิ์เป็นกรดหรือโซดาไฟ เพราะสารเคมีดังกล่าวจะสร้างความเสียแก่หินอ่อนอย่างรวดเร็ว ดังรูปที่ 6

ข้อควรระวัง

ถ้าไม่สกัดปูนของเดิมออก แผ่นกระเบื้องที่ปูใหม่จะไม่เรียบเสมอกับแผ่นกระเบื้องข้างเคียง และการตัดกระเบื้องให้ตัดด้วยเครื่องมือตัดเฉพาะ

หมายเหตุ

กรณีเป็นงานซ่อมกระเบื้องผนัง มีขั้นตอนการทำงานที่เหมือนกัน แต่ต้องป้องกันมิให้วัสดุแผ่นที่กรุใหม่เลื่อนไหลลง กล่าวคือให้ยึดด้วยกระดาษเทปกาว หรือเทปพันสายไฟยึดติดกับแผ่นที่อยู่ด้านบน ถ้าเป็นหินอ่อนและหินแกรนิตต้องใช้ไม้ค้ำยันช่วยอีกแรงหนึ่ง

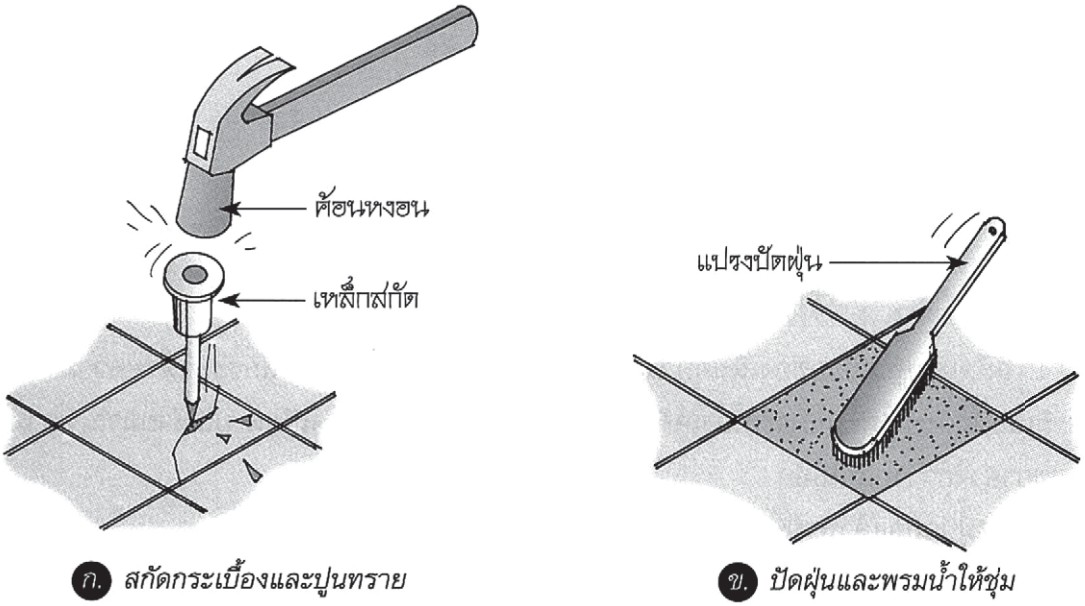

ก. *สกัดกระเบื้องและปูนทราย*

ข. *ปัดฝุ่นและพรมน้ำให้ชุ่ม*

ค. *ฉาบกาวซีเมนต์และปูกระเบื้อง*

ง. *อุดรอยต่อปูนยาแนว*

รูปที่ 6 *แสดงขั้นตอนการปูกระเบื้อง*

ปัญหาเกี่ยวกับพื้นหินขัดและพื้นทรายล้าง แก้ไขอย่างไร ?

พื้นหินขัดและพื้นทรายล้าง เป็นพื้นที่มีขั้นตอนการทำงานมากกว่าพื้นที่กล่าวข้างต้น เพราะต้องเกี่ยวข้องกับการแบ่งรอยต่อด้วยเส้นโลหะหรือพีวีซี รวมทั้งบริเวณพื้นที่ต้องการปู ต้องมีการเตรียมการมาอย่างดี กล่าวคือ ต้องเป็นพื้นผิวคอนกรีตที่ขัดหยาบและปรับระดับมาแล้ว ความหนาพื้นหินขัดที่เหมาะสมประมาณ 1 นิ้ว ถ้ามากหรือน้อยกว่านี้อาจเกิดรอยร้าวได้จากการหดหรือขยายตัว

กรณีการทำพื้นหินขัด พื้นทรายล้าง บนพื้นคอนกรีตติดดิน พื้นคอนกรีตดังกล่าวจะต้องมีการทำระบบกันซึมมาอย่างดี มิเช่นนั้นแล้วความชื้นจะทำให้สีของปูนซีเมนต์พื้นหินขัดมีสีผิดเพี้ยนเป็นบางแห่งที่ไม่สามารถแก้ไขได้

1. รอยแตกร้าวที่มีลักษณะเป็นทางยาว สาเหตุเกิดจาก 3 กรณี ดังนี้

1.1 โครงสร้างพื้นเดิมไม่แข็งแรง ได้แก่ พื้นทรุด โครงสร้างพื้นร้าว

การแก้ไข

ต้องปรึกษาวิศวกรที่อาจต้องทุบพื้นเดิมทิ้ง แล้วเทคอนกรีตใหม่ ให้เรียกช่างหินขัดมาแก้ไข

1.2 การทำพื้นหินขัดโดยไม่มีเส้นแบ่ง หรือมีเส้นแบ่งแต่แบ่งเป็นผืนใหญ่มากเกินไป หรือเทเป็นผืนใหญ่เต็มห้อง ถ้ามีเส้นแบ่งรอยร้าวก็จะวิ่งไปตามแนวเส้นนั้นทำให้มองดูไม่น่าเกลียด

การแก้ไข

ต้องสกัดหินขัดเดิมทิ้ง แล้วจึงทำพื้นหินขัดใหม่ให้มีเส้นแบ่งที่เหมาะสม ต้องเรียกช่างหินขัดมาแก้ไข ดังรูปที่ 7

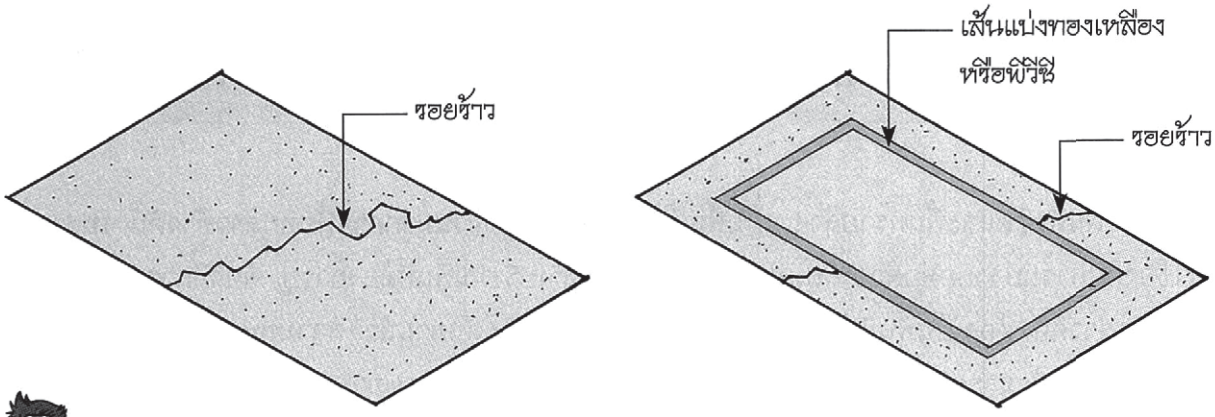

ก. *พื้นไม่มีเส้นแบ่ง*

ข. *พื้นมีเส้นแบ่ง*

รูปที่ 7 *แสดงเส้นแบ่งพื้นหินขัด*

1.3 เทพื้นหินขัดหนามาก ทำให้พื้นผิวหินขัดบริเวณขนานกับคานเกิดแรงดึง รูปที่ 8

การแก้ไข

สกัดหินขัดเดิมทิ้ง แล้วจึงทำพื้นหินขัดให้มีความหนาที่เหมาะสม ให้แจ้งช่างหินขัดมาแก้ไข

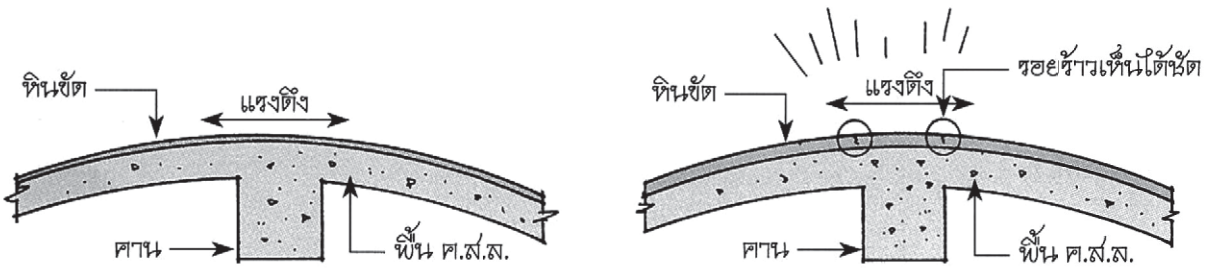

ก. *พื้นหินขัดที่หนาเหมาะสม*

ข. *พื้นหินขัดที่หนามาก*

รูปที่ 8 *แสดงความหนาพื้นหินขัด (ที่มา : อรุณ ชัยเสรี, 2528 หน้า 130)*

2. พื้นหินขัดหลุดร่อนกะเทาะเป็นแผ่นเล็ก ๆ สาเหตุเกิดจากพื้นผิวคอนกรีตเดิมสกปรก หรือการเตรียมผิวพื้นในตอนแรกไม่ดีพอ และทิ้งระยะเวลาขัดเร็วเกินไป (อย่างน้อย 7 วัน)

การแก้ไข

ต้องสกัดหินขัดของเดิมออกให้เต็มพื้นที่ภายในเส้นแบ่ง แล้วจึงทำหินขัดใหม่ สาเหตุที่ต้องสกัดออกทั้งผืน เนื่องจากการผสมสีปูนซีเมนต์ใหม่อาจจะไม่เหมือนกับสีของเดิมทำให้มองดูไม่เรียบร้อย ดังรูปที่ 9

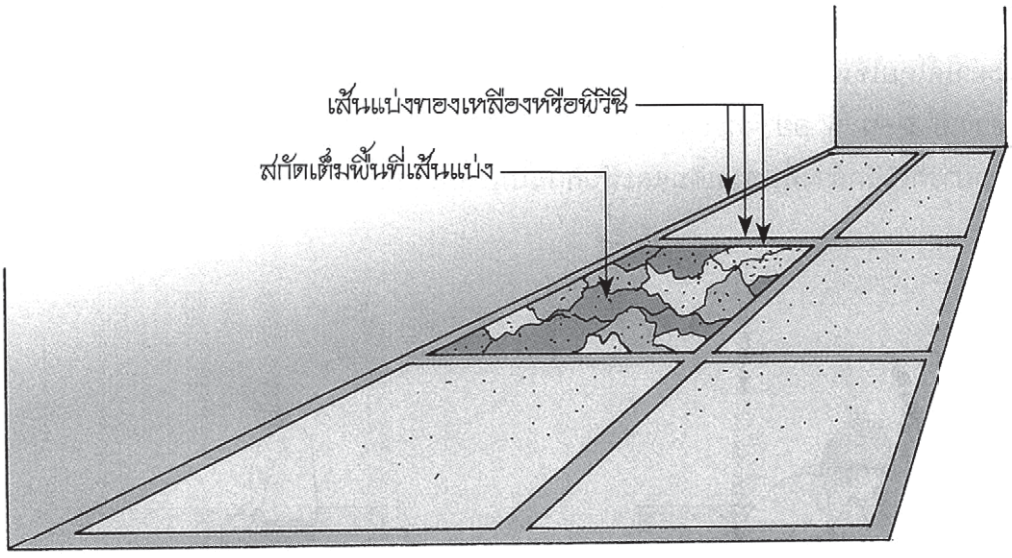

รูปที่ 9 *แสดงการหลุดร่อนเป็นแผ่นเล็ก*

3. พื้นหินขัดที่ผ่านการใช้งาน มักมีรอยขีดข่วน รอยแตกร้าว รอยเปื้อนคราบสกปรกที่ฝังลึก การกัดกร่อนจากสารเคมีโดยไม่ตั้งใจ และเป็นหลุมเนื่องจากหินเกล็ดหลุดร่อน

การแก้ไข

ให้ฉาบแต่ง ขัด และเคลือบเงาใหม่ มีขั้นตอนดังนี้ ดังรูปที่ 10

1. ทำความสะอาดผิวพื้นให้ทั่ว

2. ใช้เกรียงฉาบ ปูนซีเมนต์ขาวผสมสีให้ใกล้เคียงสีเดิมมากที่สุด ฉาบปิดส่วนที่เป็นหลุม รอยขีดข่วน รอยร้าวให้ทั่ว

3. ทิ้งให้แห้งสนิท (ประมาณ 1 สัปดาห์) แล้วจึงขัดละเอียด เปิดเอาผิวหน้าเดิมออกเล็กน้อยครั้งเดียว

4. สุดท้ายรอให้แห้งจนหมดความชื้น ต่อจากนั้นจึงเคลือบเงาด้วยขี้ผึ้ง (Wax) ใช้เครื่องขัดผ้าขัดจนขึ้นเงา พื้นหินขัดก็จะกลับมาสวยสดเหมือนใหม่ และให้เคลือบผิวหน้าเดือนละครั้ง

ข้อควรระวัง

หลีกเลี่ยงการทำความสะอาดพื้นหินขัดและพื้นทรายล้างด้วยสารเคมีที่มีฤทธิ์เป็นกรด หรือมีส่วนผสมของโซดาไฟ เพราะสารเคมีดังกล่าวจะทำปฏิกิริยากับปูนซีเมนต์และหินเกล็ดที่สามารถกัดผิวพื้นให้สึกกร่อนอย่างรวดเร็ว

การทำความสะอาดพื้นหรือผนังทรายล้าง ที่เปื้อนคราบสกปรกจากตะไคร่น้ำ หรือคราบน้ำฝน สามารถกระทำได้โดยใช้เครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง (สำหรับล้างรถยนต์) ปรับหัวฉีดน้ำให้เป็นแผ่นแบน กวาดจากซ้ายไปขวาเป็นตอน ๆ อย่าจี้กระด้างอยู่กับที่ เพราะจะทำให้เม็ดทรายหลุดร่อนตามแรงดันน้ำ อุปกรณ์ดังกล่าวยังสามารถใช้ฉีดล้างพื้นทางเดินและพื้นถนนในบ้านได้ดีอีกด้วย

ก. ฉาบปูนซีเมนต์ขาว ข. ขัดละเอียดด้วยเครื่องขัด

รูปที่ 10 *แสดงการขัดแต่งพื้นหินขัด*

เลือกขนาดแผ่นกระเบื้องปูพื้น ปูผนังให้เหมาะสมกับพื้นที่ห้องทำอย่างไร ?

ขนาดของวัสดุปูพื้นประเภทกระเบื้องเซรามิก แผ่นหินเทียม หินแกรนิต และไม้ปาร์เก้ ต้องสัมพันธ์กับขนาดพื้นที่ห้อง ตัวอย่างเช่น ห้องน้ำ ทางเดิน ระเบียง และห้องอื่นใด ซึ่งมีพื้นที่แคบ ถ้าเจ้าของบ้านเลือกขนาดแผ่นวัสดุปูขนาดแผ่นใหญ่ (12 × 12 นิ้วขึ้นไป) ภาพจากสายตาที่มองเห็นจะลวงตาทำให้ห้องยิ่งมีขนาดเล็กแคบลงอีก ในขณะที่แผ่นปูขนาดเล็ก (8 × 8 นิ้ว) จะทำให้ภาพที่มองเห็นมีขนาดที่สมดุลสวยงาม ดังรูปที่ 11

ข้อควรจำ

ห้องเล็กแคบใช้กระเบื้องแผ่นเล็ก ในขณะที่ห้องกว้างใหญ่ให้ใช้กระเบื้องแผ่นใหญ่ และพื้นกับผนังควรใช้ขนาดวัสดุแผ่นปูที่มีขนาดเท่ากันยี่ห้อเดียวกัน จัดแนวต่อให้ตรงกัน

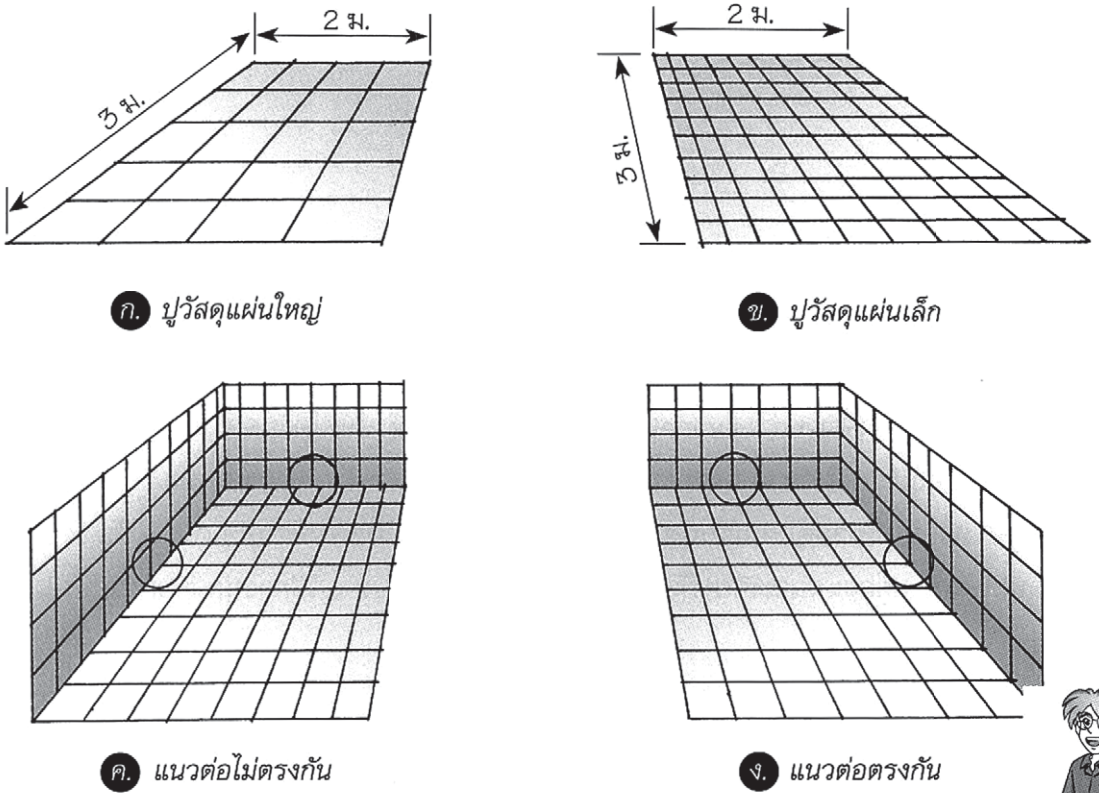

ก. ปูวัสดุแผ่นใหญ่

ข. ปูวัสดุแผ่นเล็ก

ค. แนวต่อไม่ตรงกัน

ง. แนวต่อตรงกัน

รูปที่ 11 *แสดงขนาดวัสดุแผ่นปูพื้นที่สัมพันธ์กับขนาดพื้นที่ห้อง*

ปูพื้นหินแกรนิตในส่วนใดบ้าง ?

หินแกรนิตเป็นวัสดุที่ได้จากหินธรรมชาติ แล้วนำมาตัดแบ่งออกเป็นแผ่น ความหนาประมาณ 1 นิ้ว เนื้อหินมีความหนาแน่นแข็งแกร่งเป็นตัวนำความเย็นได้ดีกว่าวัสดุแผ่นปูพื้นทุกชนิดเหมาะสำหรับปูพื้นคอนกรีต กรุผนัง ปูม้านั่ง ปูเคาน์เตอร์ และทำป้ายกลางแจ้ง เป็นต้น

ข้อควรจำ

ไม่ควรปูแผ่นหินแกรนิต บนพื้นต่อไปนี้

1. พื้นที่เปียกน้ำโดยตรง เช่น น้ำฝนและน้ำใช้ สาเหตุเพราะมีผิวหน้ามันลื่น เมื่อเปียกน้ำจะลื่นมาก อาจเกิดอันตรายจากการลื่นหกล้ม ถ้าเลี่ยงไม่ได้ควรเปลี่ยนเป็นชนิดผิวด้าน

2. ในพื้นที่ที่มีอากาศหนาวเย็น การปูหินแกรนิตพื้นชั้นล่างที่ติดดิน จะเป็นการเพิ่มความหนาวเย็นมากขึ้น เหมือนยืนอยู่บนแผ่นน้ำแข็งโดยตรง ควรเปลี่ยนเป็นวัสดุแผ่นที่เป็นฉนวน เช่น พื้นภายในห้องให้ปูด้วยไม้ปาร์เก้ ไม้สังเคราะห์ กระเบื้องยาง และปูพรม ส่วนพื้นกลางแจ้งให้ปูกระเบื้องเซรามิก กระเบื้องคอนกรีต หรือแผ่นหินเทียม เป็นต้น

พื้นไม้สังเคราะห์เป็นอย่างไร ?

ไม้สังเคราะห์ (Plastic Laminate) หรือไม้เทียม เป็นพื้นไม้ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากไม้จริงที่มีคุณภาพดีหายาก และมีราคาสูง ไม้เทียมเหมาะสำหรับงานภายในห้อง ปูบนพื้นผิวคอนกรีตขัดมัน พื้นเหล็ก หรือบนพื้นวัสดุแผ่นเรียบสำเร็จรูปอื่น ๆ โดยตรง ที่ไม่ต้องมีตัวยึดใด ๆ ไม่ต้องทาสีเคลือบเงา ปูเสร็จใช้งานได้ทันที แต่ละแผ่นจะเกี่ยวยึดกันด้วยวิธีการเข้าลิ้นรอบตัว วิธีการปูคล้ายการปูพื้นไม้เข้าลิ้นบนตงไม้

ข้อด้อย ถ้ามีความชื้นจากพื้นคอนกรีต หรือน้ำซึมเข้าตรงรอยต่อระหว่างแผ่น จะทำให้พื้นได้รับความเสียหายหรือบวมได้ ไม่สามารถซ่อมแซมได้ นอกจากเปลี่ยนใหม่ทั้งแผ่น และไม่เหมาะกับงานกลางแจ้งนอกอาคาร ดังรูปที่ 12

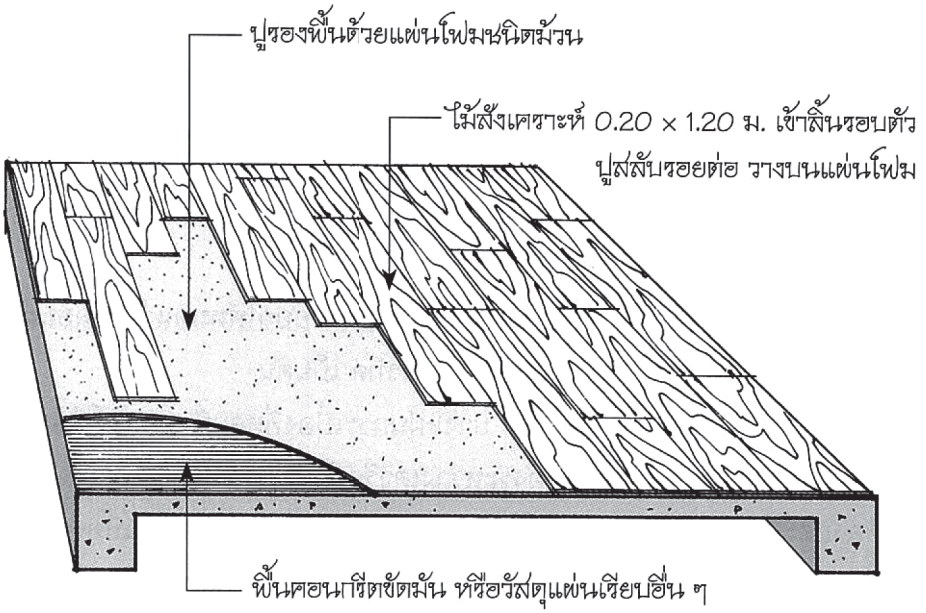

รูปที่ 12 *แสดงพื้นไม้สังเคราะห์*

ฟื้นกระเบื้องยางเป็นอย่างไร ?

กระเบื้องยางหรือกระเบื้องพีวีซี เป็นวัสดุสังเคราะห์ตระกูลพลาสติกชนิดหนึ่ง คล้ายพื้นไม้สังเคราะห์ที่กล่าวข้างต้น แต่มีขนาดที่บางกว่า และมีขอบเรียบ (ไม่มีร่องลิ้น) ปูแบบต่อชนเหมือนปูกระเบื้องเซรามิก เหมาะสำหรับงานภายในห้องที่ทำระบบกันซึมมาแล้ว ปูบนพื้นเรียบได้ทุกชนิด เช่น ปูบนพื้นผิวคอนกรีตขัดมัน หรือบนพื้นเหล็ก หรือพื้นไม้อัด หรือวัสดุแผ่นเรียบสำเร็จรูปอื่น ๆ ไม่ต้องทาสีเคลือบเงา ปูเสร็จใช้งานได้ทันที แต่ละแผ่นจะเกี่ยวยึดกับพื้นด้วยกาวเฉพาะหรือวัสดุประเภทฟลิ้นโค้ท วิธีการปูคล้ายการปูกระเบื้องเซรามิก มีขนาดแผ่นให้เลือกได้หลากหลายขนาด มีสีหรือลวดลาย เช่น ลายหินอ่อน หินแกรนิต ลายดอก หินขัด ลายไม้ธรรมชาติ ฯลฯ ตัดแต่งได้ง่ายด้วยมีดคัทเตอร์ และสามารถตัดเป็นลวดลายต่าง ๆ ได้ตามต้องการ ปัจจุบันมีกระเบื้องยางแผ่นผืนใหญ่ที่เรียกว่า “พรมไวนิล” นิยมใช้ตามห้างสรรพสินค้า

ข้อดี มีรอยต่อน้อย

ข้อด้อย ถ้ามีความชื้นหรือน้ำซึมจากพื้นด้านล่างหรือด้านบน จะทำให้กาวเสื่อมสภาพ แผ่นกระเบื้องบริเวณดังกล่าวสามารถหลุดร่อนออกมาเป็นแผ่น ๆ